

troede at skaffe tilveie. Det er min Frygt og min inderligste Overbeviisning, at saasnart med 1862 Alt bliver frit, ville mange, maafkee grumme mange af de nuværende Svende træde til og blive selvstændige Næringsdrivende. Det er ikke min Tanke, som den høitærede Minister bemærkede ved 2den Behandling, at saa komme Restrene til at betale en højere Arbejdsløn. Nei; det er ikke det, jeg frygter, men det er den store Tilstrømning, som der utvivlsomt vil blive, navnlig til de Sag, hvortil Afgangen hidtil har været meget uvankelig baade ved selve Prøven og de dermed forbundne store Omkostninger, da Mange, som tidligere have været udelukkede netop af disse Grunde, naturligt ville gribe Leiligheden og etablere sig paa een Gang i en saa stor Mæsse og i et saa stort Antal, at det hele naturlige Forhold vil blive forstyrret. Det er ikke Andet, de 15 Forslagsstillere ville have forebygget, end at en saa pludselig og voldsom Tilstrømning ikke skal finde Sted; og dette have vi troet at kunne opnaae ved det foreslaaede Bivestykke, som jeg har tænkt mig, at Regjeringen vilde forordne, og Regjeringen har god Tid til at finde, hvad der kunde være en passende Prøve i de forskjellige Sag. Derved vil Tilgangen til disse forskjellige Næringer blive jevnere, mere succesiv, end den ellers vil blive, og Forholdene ville, saa forekommer det mig, ordne sig langt bedre og heldigere paa den Maade, som her er foreslaaet. Det er mit Standpunkt i denne Sag. Jeg vilde meget gjerne, maafkee saa gjerne, som Nogen i denne Sal, at der skal være en virkelig Næringsfrihed her i Landet, men jeg vil ikke, at man paa en bestemt Dag bryder med den nuværende Tilstand og skaber noget aldeles Nyt. Det er isvrigt mærkeligt nok, at man i denne Sag har henvist til Preussen. Der er man nu efter mange Aar kommen paa det Punkt med Næringsfriheden, hvor jeg ønsker, at vi skulle komme til at begynde; der har man modificerede Mesterprøver, langt simplere end de, vi endnu have her. Havde Preussen i sin Tid begyndt dermed, saa havde det nu kunnet glæde sig ved en lykkelig Tilstand. Men derimod have de, efter at have indført en fuldstændig Næringsfrihed, stadig kvaklet ved denne Tilstand,

og endelig ere de komne derhen, at de til Syvende og Sidst have indført Prøver. Jeg vil haabe, at det ikke skal være mange Aar, inden Preussen ogsaa kommer til at nyde Godt af en virkelig Næringsfrihed; at det har været saalænge dermed, er netop fordi man paa een Gang har gjort for stort et Spring; og det er, mine Herrer! just hvad vi nu her ere i Færd med at gjøre.

Monrad: Der er noget vist Seiersglad og Triumpherende hos den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgfreds (Rimesaad); det er ligesom en General, der i Spidsen for en Hær har stormet den ene Forstandning efter den anden; han er omtrent beskaftet af den samme Følelse som en saadan General, og antager, at han har besejret alle de Grunde, der ere anførte mod hans Ansuelser. Ja, jeg skal tilbagefalde i Thingets Grindring, hvorledes han endogsaa ikke har ladet det være nok hermed, men selv har opstillet Indvendinger, for at kunne bekæmpe dem. Jeg skal nu ikke misunde den ærede Rigsdagsmand disse Triumphfølelser, hvorfra han beskaftes; jeg troer ikke, at de Ansuelser og Grunde, der ere fremførte, tabe Noget af deres Vægt, hvor meget han saa end vil sige, at de ligge faste til Jorden. Efter hvad jeg har hørt ved Sagens 2den Behandling, kan jeg ikke Andet end anbefale det Forslag, som her er under Forhandling og er stillet af 15 Medlemmer. Jeg kan heller ikke skjønne, at de Indvendinger, der i formel Henseende ere blevne reiste mod det, have Væsentligt at betyde. Jeg maa ønske, at de, der stemme for at vedtage dette Forslag, ogsaa ville stemme for Underændringsforslaget, der er stillet til det, hvorefter Indskrænkningerne kunne bortfalde paa vedkommende Communalbestyrelses Forslag efter Indenrigsministerens Bestemmelse. Det forekommer mig ogsaa, at naar dette Underændringsforslag bliver vedtaget, ville de smaa Ulemper, der ellers muligt kunne følge af Ændringsforslaget, derved være afhjulpne. Jeg maa tilstaae, at det er mig ikke ganske klart, men jeg holder dog til den Mening, at, naar en saadan Bemyndigelse gives Indenrigsministeren til at lade Indskrænkningerne bortfalde her, dette da ogsaa